

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 7Csp/159/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618206206
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Puklušová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2019:7618206206.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Darina Puklušová, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31575951, so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina proti žalovanej: E. S., F.. XX.XX.XXXX, T. E. XXX/X, XXX XX F., právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou - Ján Buroci , s. r. o., Za Šestnástkou 17, 052 01 Spišská Nová Ves, o zaplatenie 3.082,96 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Konanie čo do sumy 454,10 Eur s prísl. zastavuje.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

III. Žalovaná má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 72,36 %, o výške ktorej súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 15.10.2018 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 3.082,96 Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Uviedol, že dňa 7. 5. 2013 uzatvoril so žalovanou Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXX (ďalej aj iba ako „Zmluva“ alebo ako „Úverová zmluva“), na základe ktorej žalovanej poskytol peňažné prostriedky vo výške 4.500,- Eur. Žalovaná sa poskytnutý úver a úroky zaviazala splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver s príslušenstvom bola povinná splatiť do 17. 4. 2023. Neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy sú aj Všeobecné obchodné podmienky - Prima banka Slovensko, a.s. (ďalej iba ako „VOP“), ktoré obsahujú niektoré z náležitostí zmluvy o úvere. Žalobca ako banka si s odbornou starostlivosťou preveril žalovanú ako žiadateľa o úver pred jeho poskytnutím v zmysle § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti (prestala uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas), a preto žalobca na základe výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 17.9.2018, a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatnenia druhou upomienkou (opakovaným upozornením) zo dňa 19. 8. 2015. V súlade s čl. 19 bod 19.8 VOP sa písomnosť banky adresovaná klientovi považuje za doručенú aj tretím dňom po jej odoslaní prostredníctvom poštového podniku.

2. Pohľadávka žalobcu voči žalovanej ku dňu predčasného zosplatnenia, t.j. ku dňu 17.9.2018 predstavovala 3.350,95 Eur a pozostávala z istiny poskytnutého úveru vo výške 3.082,96 Eur (žalovanej bol na základe zmluvy poskytnutý úver vo výške 4.500,- Eur, do dňa zosplatnenia žalovaná uhradila na istinu sumu 1.417,04 Eur), úrokov 170,14 Eur (úroková sadzba vo výške 15,90 % ročne vyplýva zo Zmluvy), úrokov z omeškania 32,33 Eur (každá omeškaná dlžná splátka je odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti úročená aj úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne), poplatkov 60,- Eur za upomienky (15,- eur za každú), ktoré si žalobca neuplatňuje a poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver 5,52 Eur. Žalovaná po zosplatnení úveru do dňa podania žaloby neuskutočnila žiadnu úhradu.

3. K žalobe žalobca pripojil dôkazné listiny, a to kópiu úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 7. 5. 2013, Všeobecné obchodné podmienky účinné ku dňu uzatvorenia zmluvy a sadzobník poplatkov k uvedenému dňu, doklady o preverení bonity žalovaného, druhú upomienku - opakované upozornenie, výzvu na predčasné splatenie úveru, stav omeškaných splátok na úvere, doklad o prehľade splácania a prepočte zmluvných úrokov do zosplatnenia a prepočte úrokov z omeškania do zosplatnenia.

4. Súd vydal dňa 29.10.2018 platobný rozkaz č. k. 7Csp/159/2018-67, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel. Voči platobnému rozkazu podala žalovaná v zákonnej lehote odpor s vecným odôvodnením, v dôsledku čoho súd uznesením č. k. 7Csp/159/2018 zo dňa 8.2.2019 platobný rozkaz v zmysle § 267 ods. 3 Civilného sporového poriadku zrušil.

5. V odôvodnení odporu žalovaná uviedla, že práve žalobca ju dostal do úverovej pasce v dôsledku čoho stratila schopnosť splácať svoje dlhy. Žalobca jej poskytol celkovo tri úvery a ignoroval svoju povinnosť podľa § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. skúmať schopnosti spotrebiteľa splácať úver. Uvedenú povinnosť žalobca porušil hrubým spôsobom. Okrem zmluvy, ktorá je predmetom žaloby, uzatvorila so žalobcom ďalšie dve zmluvy, a to s koncovým číslom 8477 a 97561, ktoré sú predmetom ďalších súdnych sporov vedených na tunajšom súde pod sp. zn. 5Csp/159/2018 a 8Csp/159/2018, ktoré veci navrhla k danému sporu pripojiť.

Už len v rámci agendy žalobcu mu muselo byť jasné, že žalobkyni už bol poskytnutý jeden úver a napriek tomu uzatvoril s ňou ďalšiu úverovú zmluvu. Skutočnosť, že žalobca podal návrh na vydanie platobných rozkazov vo všetkých troch úverových zmluvách je dôkazom toho, že neskúmal schopnosť spotrebiteľa dlh splácať, a teda navodil taký stav ako je. Žalobkyňa tiež namietala nesplnenie podmienok pre vyhlásenie predčasného splatenia úveru, nakoľko žalobkyňa neeviduje doručenie žiadnej upomienky a ani výzvy zo 17.9.2018. Žalovaná podľa prehľadu splácania uhradila žalobcovi sumu 2.007,70 Eur.

6. Žalobca v písomnom vyjadrení k odporu uviedol, že s odbornou starostlivosťou preveril žalovanú ako žiadateľa o úver pred jeho poskytnutím ohľadom jej schopnosti splácania úveru v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Pri posudzovaní bonity žalovanej pritom banka berie do úvahy vždy:

1. Údaje zo Spoločného registra bankových informácií a Nebankového registra klientskych informácií (SRBI/NRKI) - preverení záväzkov žiadateľa a ich splácania,

2. Údaje poskytnuté samotným žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru - údaje o príjmoch, výdavkoch a záväzkoch žiadateľa,

3. Kreditné a debetné obraty na bežnom účte klienta - v prípade klientov, pre ktorých banka dlhodobo vedie bežný účet, na základe čoho je schopná s odbornou starostlivosťou posúdiť ich bonitu.

Banka má zato, že bonitu žalovanej overila dostatočne a hodnoverne v súlade s ustanovením § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, teda vzala do úvahy najmä dobu, na ktorú sa úver poskytuje, výšku úveru, príjem spotrebiteľa a taktiež účel spotrebiteľského úveru.

7. Banka v písomnom vyjadrení ďalej poukázala na okolnosti uzavretia zmluvy a obsah VOP a OP, podľa ktorých samotné rokovanie o uzavretí zmluvy o úvere sa začína na žiadosť klienta, ktorý musí pripojiť v úvode všetky bankou požadované doklady a informácie potrebné na jeho identifikáciu a posúdenie jeho platobnej schopnosti. Žiadosť sa považuje za doručení banke až v momente predloženia posledného z požadovaných dokladov, ktoré sú prílohou žiadosti o poskytnutie úveru (bod 2.1.1 OP). Príjmy a výdavky spotrebiteľa banka posúdila na základe údajov uvedených v žiadosti o spotrebný úver a údajov o výške príjmu žalovanej z reportu zo Sociálnej poisťovne a na základe údajov z reportu zo SRBI. Žalobca má teda v závere zato, že z dôkazov predložených súdu je zrejmé, že podmienka hrubého porušenia povinnosti skúmať bonitu klienta nebola naplnená, nakoľko žalobca v žiadnom prípade neposudzoval schopnosť žalovanej splácať úver bez akýchkoľvek údajov o jej príjme, výdavkoch, či rodinnom stave, ani bez nahliadnutia do príslušnej databázy. K uvedenému žalobca predložil písomný dôkaz, a to report zo Sociálnej poisťovne a report zo SRBI. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/7/2018, ktorý sa zaoberal obdobnou problematikou, kde bolo súdu prvého stupňa vytknuté, že rozhodol predčasne, keď nedostatočne skúmal preverovanie bonity klienta pred poskytnutím spotrebiteľského úveru.

8. K otázke doručovania výzvy žalovanej žalobca poukázal na písomný dôkaz, a to výzvu na predčasné splatenie úveru doručenú žalovanej zo dňa 17. 9. 2018 a k tomu predloženú kópiu doručky o prevzatí tejto písomností žalovanou dňa 20. 9. 2018.

9. Žalobca v písomnom vyjadrení ďalej uviedol, že od podania žaloby, teda odo dňa 11. 10. 2018, žalovaná uhradila z dlhu sumu vo výške 379,05 eur, ktoré žalobca započítal na istinu, preto v časti o zaplatenie tejto sumy s príslušenstvom zobral žalobu späť a žiadal, aby súd konanie zastavil. V závere žiadal, aby súd vydal rozsudok, ktorým zaviazže žalobkyňu zaplatiť zvyšnú časť dlžnej sumy vo výške 2.703,91 eur - nezaplatená istina, 170,14 eur - úrok, 32,33 eur - úroky z omeškania a 15,90 % ročný úrok z omeškania z jednotlivých dlžných súm za jednotlivé dlžné obdobia a 5 % úrok z omeškania ročne z jednotlivých dlžných súm za jednotlivé dlžné obdobia a 5 % ročný úrok z omeškania z nezaplatených úrokov vo výške 170,14 eur od 18. 9. 2018 do zaplatenia. Zároveň požadoval náhradu trov konania - súdne poplatky a iné vyčíslené trovy - nezaplatené poplatky za poistenie vo výške 5,52 eur.

10. Žalovaná v replike uviedla, že žalobca sa snaží prehodiť povinnosť skúmať schopnosť splácania spotrebiteľa na tú skutočnosť, že práve žalovaná mala preukazovať túto schopnosť splácať úver a odkazuje na nadiktované zmluvné podmienky, ktoré jednostranne spotrebiteľovi nanútil. Je vecou rozumného posúdenia, že banka s každým klientom individuálne nevyjednáva zmluvné podmienky a teda tieto sú klasickou pretlačou predkladanou každému klientovi. Nie je možné sa takýmto spôsobom zbavovať povinnosti podľa § 7 zákona č. 129/2010 Z.z., nakoľko ide o kogentné ustanovenia a zmluvné vyhýbanie sa tejto povinnosti je de iure neprijateľná zmluvná podmienka. Pokiaľ žalobca nemal relevantné údaje o sociálnom a finančnom postavení spotrebiteľa (žalovaného), čo vyplýva aj zo samotnej žiadosti o úver, tak tieto mal riadne s odbornou starostlivosťou skúmať a prípadne úver neposkytnúť. Žalobca vo vyjadrení síce odkazuje, že vychádzal zo žiadosti o poskytnutie úveru, ale v tejto žiadosti údaje o príjmoch a nákladoch úplne absentujú. Žalobca ďalej argumentuje, že dôkazmi skúmania „bonity“ sú reporty, ktoré opätovne priložil. Z týchto listín je zjavné, že majú nulovú výpovednú hodnotu, pokiaľ ide o schopnosť žalovaného splácať požadovaný úver, nakoľko neobsahujú údaje o príjmoch a výdavkoch. Povinnosť posúdiť schopnosť splácania úveru je navyše v zákone č. 129/2010 Z.z. určená i kvalitatívne a to tak, že sa musí vykonávať s odbornou starostlivosťou. Túto žalobca nedodrжал. Podľa § 2 písm. u/ zákona č. 250/2007 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie odbornou starostlivosťou úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti.

V závere repliky právny zástupca žalovanej poukázal na tú skutočnosť, že žalobca nijako nereagoval na tvrdenie žalovanej, že jej neboli doručené upozornenia na možnosť vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, žalovaná teda má za to, že tento argument žalobca uznal. Uvedené má za dôsledok, že neboli splnené podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru s poukazom na § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, čo znamená, že žalobca nemá právo sa domáhať zaplatenia celého dlhu. Dôvody na zamietnutie žaloby teda trvajú a žalobca ich nijakým spôsobom nevyvrátil.

11. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 11. 4. 2019 (čl. 130 spisu, duplika) uviedol, že banka bezpochyby povinnosti v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. splnila, keď pri posudzovaní schopnosti žalovanej splácať úver posúdila údaje o výške jej príjmu. Podmienka hrubého porušenia povinnosti takto nebola z ich strany naplnená, nakoľko žalobca v žiadnom prípade neposudzoval schopnosť žalovanej splácať úver ani bez akýchkoľvek údajov o jej príjme, o jej výdavkoch a rodinnom stave, a ani bez nahliadnutia do príslušnej databázy. Uviedol, že skúmal dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, jeho výšku, ako aj záväzky dlžníka nahliadnutím do databázy SRBI/NRKI. Z analytického reportu predloženého súdom dodatočnými listinnými dôkazmi preukázal, že je zrejmé, že žalovaná v čase poskytnutia predmetného úveru bola preverená ohľadom svojich záväzkov. V čase poskytnutia úveru nemala nesplácané záväzky. Navyše pred poskytnutím úveru banka disponovala ďalšími údajmi o finančnej situácii žalovanej, najmä ohľadom príjmovej stránky z dôvodu, že pre žalovanú od roku 2004 banka viedla žalovanej bežný účet IBAN pod č. J. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, t. j. počas takmer 10 rokov pred poskytnutím úveru. V prílohe žalobca predložil súdu výpis z rokov 2013 a 2014. Sekundárne žalobca vychádzal z údajov, ktoré mu žalovaná poskytla v žiadosti o úver (počet vyživovaných detí, existencia a obmedzenie BSM a iné). K tvrdeniu žalovaného, že v Žiadosti o úver nie sú uvedené všetky údaje, samo o sebe nenapĺňa predpoklady hrubého porušenia podmienok zákona, nakoľko žalobca sa neobmedzil iba na údaje z tejto písomnej žiadosti, ale využil aj ďalšiu možnosť získania informácií ohľadom finančnej situácie žalovanej.

12. Žalobca v písomnom vyjadrení ďalej uviedol, že žalovaná vo svojom písomnom podaní prostredníctvom právneho zástupcu neuvádza pravdu o tom, že jej nebola doručená zosplatňujúca výzva, k čomu poukázal na ním predloženú doručenkou, z ktorej je zrejmá existencia zosplatňujúcej výzvy aj predchádzajúceho upozornenia, ktoré písomnosti žalovaná preberala na spoločnej adrese prostredníctvom svojho manžela, takže ani tieto námietky žalovanej o nezákonnom zosplatnení úveru neobstoja. Žalobca k tomu predložil záznam z bankového informačného systému, z ktorého je zrejmé, že žalovaná bola na svoje omeškania, aj možnosť zosplatnenia úveru, upozorňovaná dlhodobo počas celej doby jej omeškania.

13. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávania, ktorých sa žalobca nezúčastňoval. Neúčast' jeho a jeho právneho zástupcu písomne ospravedlnil. Súhlasil s tým, aby súd rozhodol v zmysle jeho podaní bez jeho účasti. Súd preto podľa § 180 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej iba ako „CSP“) pojednával a aj rozhodol v neprítomnosti žalobcu.

14. Pojednávani sa nezúčastňovala ani žalovaná. V konaní bola zastúpená právnym zástupcom, ktorý uviedol, že obrana žalovanej spočíva v dvoch základných bodoch, a to:

a) Žalobca porušil ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď žiadnym zákonným spôsobom nepreukázal, aby žalovanej ako spotrebiteľke a preberateľke predmetného úveru a ako dlžníčke bolo pred mimoriadnym zosplatnením doručené nejaké písomné upozornenie, nakoľko podľa výpovede jeho klientky táto nebola žiadnym spôsobom upozornená, že má dôjsť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. K tvrdeniu žalobcu a dôkazom ním predloženým - písomná výzva zo dňa 17. 9. 2018 na predčasné splatenie úveru žalovanou s priloženou doručenkou, ktorým preukazoval žalobca, že nedošlo k porušeniu § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, k tomu sa žalovaná, ani jej právny zástupca nevyjadril.

b) Žalobca porušil ustanovenie § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., keď nezákonným spôsobom skúmal bonitu, čiže schopnosť splácania úveru žalovanou. Poukázal hlavne na kópiu žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru, kde v kolónke „Údaje o príjme žiadateľa“ nie je uvedený žiaden údaj o priemernom čistom príjme žalovanej, dokonca ani adresa zamestnávateľa. Neschopnosť splácať úver vyplývala aj z toho, že u žalovanej išlo v poradí už o druhý úver, u ktorého bola vyhlásená predčasná splatnosť. A dokonca jej bol poskytnutý aj tretí úver žalobcom, takže žalovaná sa takto dostala do finančnej špirály, čo spôsobilo to, že nebola schopná úvery splácať. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nedostatočne a nezákonne skúmal schopnosť splácania jednotlivých úverov u žalovanej.

15. Ohľadne výpisu z účtu žalovanej, ktorý predložil žalobca, právny zástupca žalovanej uviedol, že tento nepreukazuje splnenie si povinnosti žalobcu podľa § 7 Zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože z nich nie je možné zistiť príjem spotrebiteľa, iba kreditné operácie.

16. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobcom predloženými listinnými dôkazmi, a to úverovou zmluvou zo dňa 7. 5. 2013, VOP žalobcu účinnými od 15. 9. 2012, žiadosťou o poskytnutie spotrebného úveru, výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 17.9.2018, doručenkou podpísanou manželom žalovanej dňa 20.9.2018, druhou upomienkou zo dňa 19. 8. 2015, prehľadom splácania úveru, stavom omeškaných splátok na úvere, prepočtom zmluvných úrokov a úrokov z omeškania, dokumentom s názvom Credit report - analytic žalovanej, prepočtom úrokov z omeškania, dokumentom s názvom Komunikácia k problémovej pohľadávke klienta E. S.Q., ako aj oboznámením podstatného obsahu pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 5Csp/159/2018 a 8Csp/159/2018, hlavne s predmetnými rozsudkami a odvolaniami proti ním, a zistil nasledovný skutkový stav:

17. Dňa 7. 5. 2013 uzatvoril na základe žiadosti žalovanej o poskytnutie spotrebného úveru žalobca so žalovanou Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 4.500,- Eur s ročnou úrokovou sadzbou 15,9 % ročne, ktorý úver sa žalovaná zaviazala splácať v 120 anuitných splátkach splatných mesačne v 15. deň kalendárneho mesiaca vo výške 75,05 Eur. Prvá splátka bola splatná dňa 15. 5. 2013 a splatnosť úveru bola určená na 17. 4. 2023. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú všeobecné obchodné podmienky Prima banka Slovensko, a.s., ktoré obsahujú aj možnosť banky žiadať o predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom aj v prípade nesplácania úveru riadne a včas.

18. V Žiadosti o poskytnutie úveru zo dňa 7. 5. 2013 sú v rámci základných informácií o žiadateľovi uvedené aj údaje o tom, že žiadateľka je vydatá, má nula vyživovaných detí, vlastné bývanie a vzdelanie VŠ 2. stupňa. V kolónke „Údaje o príjmoch žiadateľa“ je uvedená profesia: Iná profesia so vzdelaním VŠ, odvetvie: školstvo. Kolónky „Priemerný čistý mesačný príjem“ a „Názov zamestnávateľa“ nie sú vyplnené.

19. Zo žalobcom predloženej dôkaznej listiny súd zistil, že tento listom zo dňa 19. 8. 2015 označeným ako „Druhá upomienka“ žalobca naposledy vyzval žalovanú na zaplatenie omeškaných splátok úveru zo Zmluvy o úvere do 24. 8. 2015 a upozornil žalovanú, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy (výška omeškaných splátok k uvedenému dňu predstavovala 146,63 Eur) banka uplatní svoje právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka a požiada o zaplatenie celej pohľadávky, ktoré ku dňu vyhotovenia predmetného dokumentu je predstavuje 4.116,49 Eur.

20. Listom zo dňa 17.9.2018 označenom ako „Výzva na predčasné splatenie úveru“ žalobca uviedol žalovanej, že rozhodol o predčasnej splatnosti úveru ku dňu 17.9.2018 a vyzval žalovanú na bezodkladnú úhradu celého dlhu vo výške 3.320,95 Eur plus poplatok za upomienku vo výške 30,- eur, teda spolu bol dlh vo výške 3.350,95 eur s príslušenstvom. Predmetný list bol žalovanej doručený dňa 20.9.2018, pričom podľa údajov na doručeníke zásielku prevzal manžel žalovanej.

21. Zo spisov tunajšieho súdu sp. zn. 5Csp/159/2018 a 8Csp/159/2018 vyplýva, že predmetom týchto konaní sú nároky žalobcu voči žalovanej uplatnené v súvislosti s úverovými zmluvami, ktoré strany sporu uzavreli dňa 19.10.2012 (poskytnutý úver vo výške 2.000 Eur, spor vedený v konaní sp. zn. 8Csp/159/2018) a dňa 2. 1. 2014 (poskytnutý úver vo výške 2.200 Eur, spor vedený v konaní sp. zn. 5Csp/159/2018). V oboch prípadoch žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úverov z dôvodu, že žalovaná ich nesplácala riadne a včas. V konaní sp. zn. 8Csp/159/2018 bola rozsudkom zo dňa 23. 7. 2019 žaloba zamietnutá a konanie čo do sumy 180,35 eur zastavené. V konaní pod sp. zn. 5Csp/159/2018 bola rozsudkom zo dňa 25. 7. 2019 žaloba zamietnutá. V oboch konaniach bolo žalobkyňou podané odvolanie, veci doposiaľ nie sú právoplatne ukončené. Z predmetných konaní a rozsudkov je zrejmé, že ako prvý bol žalovanej poskytnutý úver dňa 19. 10. 2012 vo výške 2.000,- Eur, ako druhý úver vo výške 4.500,- Eur dňa 7. 5. 2013, ktorého sa týka predmetná žaloba a ako tretí bol poskytnutý úver dňa 2. 1. 2014 vo výške 2.200,- Eur. U všetkých troch úverov poskytnutých žalovanej Prima bankou Slovensko, a. s. bolo rozhodnuté o predčasnej splatnosti celých úverov k rovnakému dňu, a to ku dňu 17. 9. 2018.

22. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

23. Podľa § 52 ods.3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej iba ako „ZoSÚ“), tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

26. Podľa § 1 ods. 2 ZoSÚ, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

27. Podľa § 7 ods. 1, ods. 2 ZoSÚ, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne

aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

28. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

29. V zmysle čl. 26 preambuly Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyrovnanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. 6. 2006 o začatí a vykonávaní činnosti úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

30. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

31. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

32. Podľa § 144 C.s.p. žalobca môže vziať žalobu späť.

33. Podľa § 145 ods. 2 C.s.p. ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

34. Podľa § 146 ods. 1 C.s.p. súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatíu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

35. V konaní došlo zo strany žalobcu dvakrát k späťvzatiu návrhu. Prvýkrát zobral žalobca návrh späť dňa 28. 2. 2019, a to v časti o zaplatenie sumy 379,05 Eur s prísl. vzhľadom na to, že od podania žaloby žalovaná uhradila spolu istinu vo výške 379,05 Eur, ktoré boli započítané na istinu. Druhýkrát zobral žalobca návrh späť v časti 75,05 Eur dňa 16. 9. 2019, teda pred vyhlásením rozsudku a trval na zvyšnej časti nezaplatennej istiny vo výške 2.628,86 Eur s prísl. (so zmluvným úrokom 15,90 % ročne a zákonným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny a z nezaplatených úrokov), úrokov vo výške 170,14 Eur a úrokov z omeškania vo výške 32,33 Eur. Pôvodne žalovanú sumu vo výške 3.285,43 Eur tak ponížil na sumu 2.831,33 Eur a v prevyšujúcej časti navrhoval konanie zastaviť. Žalovaná s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasila, avšak nesúhlasila s dôvodmi, ktoré v späťvzatí žaloby žalobca uvádzal. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení súd konanie v časti o zaplatenie sumy 454,10 Eur s prísl. zastavil.

36. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 4.500,- Eur, ktorý bola žalovaná oprávnená a povinná splácať v mesačných splátkach. Na daný zmluvný vzťah sa vzťahujú predpisy Občianskeho zákonníka o spotrebiteľoch a Zákona o spotrebiteľských úveroch, a to vzhľadom na obsah zmluvy a postavenie zmluvných strán (dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky veriteľom spotrebiteľovi). Nakoľko žalovaná neuhrádzala splátky úveru riadne a včas (čo vyplýva z predloženého prehľadu splácania úveru), žalobca dňa 17.9.2018 rozhodol o predčasnej splatnosti úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, o čom žalovanú písomne vyrozumel listom zo dňa 17.9.2018, ktorý dňa 20.9.2018 prevzal manžel žalovanej. V súlade s článkom IX.B, bodom 4 VOP sa písomnosť sa považuje za doručенú, ak sa okrem adresáta odovzdá dospelej osobe, ktorá býva s adresátom v spoločnej domácnosti.

37. Jedným zo zákonných predpokladov uplatnenia práva veriteľa žiadať dlžníka - spotrebiteľa o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, je aj upozornenie spotrebiteľa veriteľom na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Žalovaná v konaní tvrdila, že žalobca si uvedenú povinnosť nesplnil a na uplatnenie práva predčasne úver zosplatiť ju neupozornil. Z vykonaného dokazovania, a to predovšetkým na základe dôkazných listín predložených žalobcom, súd vzal za preukázané, že žalobca v priebehu konania preukázal, že si splnil pred vyhlásením mimoriadneho zosplatenia úveru svoju zákonnú povinnosť, keď písomne vyzval žalovanú na predčasné splatenie úveru, pred ktorou výzvou jej doručil aj písomnú upomienku. Žalobca ďalej predložil súdu kópiu II. upomienky zo dňa 19. 8. 2015, v ktorej uvádza, že žalovanú naposledy vyzýva k zaplateniu omeškaných splátok (z čoho logicky vyplýva, že tejto upomienke predchádzala prvá upomienka). Podľa analytického prehľadu zodpovednosti za aktivity predmetného úveru - všetky pohľadávky týkajúce sa danej úverovej zmluvy je zrejmé, že pred SMS-kovým kontaktovaním so žalovanou bola dňa 20. 7. 2015 žalovaná upozorňovaná upomienkou č. I zo dňa 20. 7. 2015. Takýto postup banky súd hodnotí, že nie je v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného má teda súd v závere zato, že zo strany žalobcu boli splnené podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru.

38. Ďalší dôvod, pre ktorý žalovaná prostredníctvom právneho zástupcu navrhovala žalobu zamietnuť, bol ten (čo bolo v konaní sporné a na preukázanie čoho súd vo veci viedol dokazovanie), že žalobca pred poskytnutím úveru žalovanej neskúmal jej schopnosť splácať úver (bonitu žalovanej) v súlade s § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.

Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Pre naplnenie podmienok uvedených v ustanovení § 7 ods. 1 zákona nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie zákonnej podmienky "s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver" postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti. Veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Je povinnosťou veriteľa získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí

okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

39. Žalobca uviedol, že pri posudzovaní bonity žalovanej vzal do úvahy údaje zo Spoločného registra bankových informácií a Nebankového registra klientskych informácií (SRBI/NRKI), údaje o príjmoch, výdavkoch a záväzkoch poskytnuté žalovanou v Žiadosti o poskytnutie úveru a kreditné a debetné obraty na bežnom účte žalovanej, ktorý pre ňu dlhodobo viedol. Uvedené tvrdenia žalobca preukazoval predložením Žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru, dokumentom Credit report - analytic a mesačnými výpismi z účtu žalovanej u žalobcu za obdobie roku 2013.

40. Vychádzajúc z dôkazných listín predložených žalobcom a z obrany žalovanej prednesenej jej právnym zástupcom (žalovaná sa pojednávaní osobne nezúčastňovala a právny zástupca nenavrhol jej výsluch), súd dospel k záveru, že žalobca pred uzavretím spotrebiteľskej zmluvy skúmal bonitu žalovanej nedostatočne. Zo samotnej žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru je zrejmé, že táto neobsahuje žiaden údaj o príjme žalovanej. Výdavky žalovanej sú v predmetnej žiadosti uvedené ako nulové, pričom žalobcovi muselo byť zrejmé, že uvedená informácia nie je pravdivá, nakoľko sám žalobca bol v danom čase so žalovanou už v jednom zmluvnom úverovom vzťahu (čo vyplýva z dôkazného spisu sp. zn. 8Csp/159/2018), žalobca teda neuviedol pravdivé a dostatočné informácie, z ktorých mal pri analýze osobných údajov a domáceho rozpočtu žalovanej vychádzať, a preto má súd zato, že žalobca nepostupoval pri skúmaní bonity žalovanej s dostatočnou odbornou starostlivosťou.

41. Súd vychádzajúc z dôkazného spisu a rozsudku v konaní sp. zn. 5Csp/159/2018 vzal za preukázané, že žalobca dokonca poskytol žalovanej ďalší úver, a to dňa 2. 1. 2014, aj napriek tomu, že už v predošlom období jej bolo odmietnuté množstvo ďalších žiadostí o osobný úver. Z dokumentu Credit report - analytic žalovanej, predloženej žalobcom v tomto konaní, je zrejmé, že v roku 2013 boli žalovanej poskytnuté finančné prostriedky od iných nebankových subjektov, z čoho je zrejmé, že príjmy žalovanej nestačili na úhradu jej výdavkov a teda, že jej schopnosť riadne splácať úver, o ktorý žalobcu žiadala a ktorý je predmetom tohto konania, bola nepravdepodobná.

42. Na základe vyššie uvedeného tak mal súd za preukázané, že žalobca pri posúdení schopnosti žalovanej ako spotrebiteľa splácať úver nekonal s odbornou starostlivosťou v súlade s ustanovením § 7 ods. 1 ZoSÚ, a preto nebol oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, takže v zmysle § 11 ods. 2 citovaného zákona súd žalobu vo zvyšnej časti nároku žalobcu po čiastočnom späťvzati v celom rozsahu zamietol.

43. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

44. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

46. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

47. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a priznal žalovanej voči žalobcovi náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu.

Žalobca sa pôvodnou žalobou domáhal zaplatenia istiny 3.285,43 Eur s prísl. Po dvoch čiastočných späťvzatiach súd konanie čo do sumy 454,10 Eur zastavil. V tejto časti žalobca procesne nezavinil zastavenie konania, nakoľko dlžné splátky žalovaná uhradila až po podaní žaloby, a teda úspech žalobcu predstavuje 13,82 %. Úspech žalovanej bol v rozsahu 86,18 %, takže žalovaná má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 72,36 % (rozdiel úspechu žalobkyne 86,18 % mínus jej neúspech 13,82 %).

48. O výške náhrady týchto trov konania bude v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.